

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. De substitutionibus, quæ hæredibus, ut plurimùm fiunt in Testamento?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

possunt: ex probabili tamen sententia aliquorum ita hæres institui potest aliquis, ut vendat hæreditatem, & ex pretio delato, necessaria fratribus subministrantur, cum intali casu non tam religiosus, aut ordo, quam alius hæres, cum certo onere quodam, instituatur, quod prohibitum non est) Societatis verò Jesu Collegia, & domus Professæ, quamvis ipsi Professi, aut formati Coadjutores hæres institui non possint, neque ab intestato succedere, & neque domus ipsæ, aut Collegia, suis Religiosis Professis, aut formatis Coadjutoribus succedant, possunt tamen institui hæres, cum nullibi reperitur, quod institutionis talis sint incapaces; ita tamen, ut Domus Professæ, si in bonis immobilibus instituatur hæres, retinere hæc non possint, sed vendere debeant, oblatâ opportunâ vendendi occasione, & premium inde comparatum, non quidem ad annuos census comparandos, & stables redditus, sed pro occasione in usus necessarios domus professæ converti debeant (nisi sint talia bona, quæ habitationi inservire possunt, aut hortis sint, in infirmorum solatium, aut occupatorum distractionem) videantur de his particularibus, particularia Ordinum instituta.

§. II.

De substitutionibus, quæ hæredibus, ut plurimum fiunt in Testamento?

Materia hæc quidem fusiùs explicatur à Civilistis, quorum est explicandiùs tradere, quæ ad hæres institutionem,

substitutiones, legitimam, Fideicommissariam, Trebellianicam &c. scitu sunt necessitate tamen nulla etiam hic fiat commemoratio, cum aliqua SS. Can. capitula de illis agant, breviter delibandum quid est, magis ad cognoscendum terminos, quam ad plenam materiam talium cognitionem.

Substitutio ergo, de qua hic quæritur, est, aliud non est, quam substitui quædam hæres institui, in sexu, & ulteriore gradu, sive clarus loquatur est unus, vel plurium in alterum, vel aliorum locum in ultima voluntate testatoris: & hæc quidem, vel dicitur est, quando hæres directè instituitur, ut cum dicit testator, institui hæredem Titium, & si hic hæres non sit futurus, Cajum se institui hæredem suum. Vel indirecta est, & obligatur quando scilicet hæres instituitur, qui primò instituitur, gravatus & obligatus maneat, totam, vel partem hæreditatis tradere alteri, quæ substituitur etiam Fideicommissaria. Dicitur verò substitutio in quinque aliis speciebus subdividitur; prima dicitur vulgaris, quæ à quolibet testandi facultate habente, cuilibet, qui hæres instituitur, fieri potest; institui v. g. hæredem meum Titium, & si hic hæres non sit futurus, Cajus hæres meus erit. Secunda dicitur pupillaris, per quam testator testatæ, nec in alterius potestate constitutis, nec in alterius potestate post mortem illius constitutis, quos hæres instituit, substituit alteri sub conditione, si ante annos præ-

tatis illi decesserint. Tertia dicitur Exemplaris sic dicta, quia introducta est ad exemplum pupillaris; ob quod etiam quasi pupillaris dicitur, quâ parens v.g. sibi faciens Testamentum, liberis suis Furiosis, aut mente captis, puberibus, etiam emancipatis; legitimâ portione ipsi relicta, hæredem substituit. Quarta dicitur reciproca, seu brevisloqua, in qua Testator duos vel plures hæredes instituit, eosque sibi invicem substituit, instituo Cajum & Titium hæredes meos, eosque invicem substituo, ita ut si Titius non sit hæres, Cajus sit, & vice versa. Quinta dicitur denique Compendiosa, quæ verborum compendio plures in se continet substitutiones secundum diversa tempora, & ætates &c. ut cum dicit Testator, instituo filium meum hæredem, & si iste decesserit, substituo ei Cajum, quo in casu, si ante aditam hæreditatem, & ante Testatorem obierit v.g. filius, ex vulgari substitutione Cajus succedet: si verò post aditam hæreditatem, ante pubertatem tamen decesserit Filius, ex pupillari substitutione succedit Cajus.

§. III.

An per substitutionem pupillarem excludatur Mater à successione filij impuberis?

Quod per substitutionem pupillarem expressam excludatur mater impuberis filij, & omnes ascendentes per lineam maternam (ac multò magis Fratres, aut alij Consanguinei) à successione hujus, etiam quoad legitimam ex variis juris Civilis Textibus, & ex Cap.

*si Pater b. e. in 6. pater: quamvis enim, ut ait Pontifex in citat. capit. filius aut filia in testamento suo, matrem legitimâ portione, jure naturæ ipsi debita, privare non possit, potest tamen pater in testamento, quod Filio impuberi fecit, matrem omninò excludere, cum tale Testamentum non tam sit filij, qui matrem à legitimâ excludere non potest, si Testamentum facere possit, quam paternum filio impuberi factum, qui cum nihil uxori suæ debeat in Testamento à se facto, per substitutionem talem expressam, eam videtur omninò exclusam voluisse; neque tamen taliter exclusam ceteri debet Mater per substitutionem pupillarem tantum tacitam, quæ implicitè continetur sub vulgari expressa, si filius impubes scilicet, hæres non est, Cajus hæres esto; quia leges tantum loquuntur de substitutione expressa pupillari, quòd hæc scilicet matrem excludat, ergo non debet extendi ad odiosam exclusionem per tacitam pupillarem, nisi ex certis conjecturis appareat, mens patris testatoris, aut frater instituti, filius testatoris, substitutus sit, quia tunc præsumitur, quòd testator voluerit hunc filium substitutum uxori præferri. Vide plura circa hanc potissimum juris Civilis Materiam apud *Aut. Method. §. cit.**

§. IV.

De substitutione, quæ fit per fidei-commissionem?

Fidei Commissum in genere dici potest, quòd per intermediam personam sive per ministerium alterius alicui relinquatur. Du-